

Gavn for Landet, at vi ikke bevæger os alt for livligt omkring i Sogneraadene, og jeg anser det for en heldig Maade, der her er foreslaaet for dette Tilsyn og denne Garanti. Jeg har forstaaet, at det er Sogneraadene, Kommunalraadene, der udpeger Tilsynet, vælger en Mand enten af deres Midte eller muligvis, hvis der frembyder sig særlige Forhold, en udenforstaaende, f. Eks. en af Hedeselskabets Tilsynsmænd, altsaa et mere sagkyndigt Tilsyn, end de maaske raader over indenfor deres egen Kreds.

Jeg skal, som sagt, ud fra disse Betragtninger anbefale at fremme Lovforslaget. Jeg tror, at det er fuldstændig rigtigt, som den ærede sidste Taler sagde, at det vilde have voldet betydelige Vanskeligheder, hvis de Krav, som stilles fra hans Partis Side, skulde være søgt fremmet nu. Jeg tror ikke, at det havde været muligt, og at det vilde have forsinket den Haandsrækning, der her gives de virkelig daarligt stillede. Det er jo ret let at sige dette, at bare man giver tilstrækkelig store Tilskud til Landbrugene, vil de kunne klare sig, og at meget vil kunne spares i Stedet for at gaa i Stykker. Men det kan nu ikke hjælpe noget, at man vedbliver at søge at vinde dem ved at lokke med, at Staten bare skal betale og give større og større Tilskud. Det er og bliver dem selv, der skal vise, at det kan gaa. Staten har paa mange Maader strakt sig vidt; der er jo bevilget store Penge fra Statens Side til Anskaffelse og Etablering af disse Landbrug, og man kan ikke vedblive i den Grad at øse Penge ud til disse Formaal. Hver Landbruger i Danmark kan ikke forlange at faa 10 000—20 000 Kr. i Laan af Staten, det kan ikke lade sig gøre. Men jeg anbefaler dette Forsøg her til Vedtagelse.

Holdgaard: Fra alle Sider har man været enig om, at Staten bør støtte de Bestræbelser, som gaar ud paa at sætte Jorden i bedre Kultur, højne Kulturen af den danske Landbrugsjord. Det er det, som dette Lovforslag gaar ud paa; om det er vidtrækkende nok, har der været delte Meninger om. Naar man læser den Betænkning, som Folketingsudvalget har afgivet, bliver man en lille Smule forundret, da der staaar, at der har været overvejende Stemning for, at dette Lovforslag ikke har været vidtrækkende nok. Saa forstaaar man ikke rigtigt, hvorfor man ikke har lavet Lovforslaget, saa at det kunde faa noget mere Betydning. Men det har man i alt

Fald ikke villet, og saa maa vi ogsaa nøjes med at tage Lovforslaget, som det foreligger; vi ved saa at sige altid, hvilke Vilkaar vi er undergivne. Men jeg tror ogsaa, at Loven vil faa nogen Betydning; thi som den højtærede Landbrugsminister udtalte, er det kun de mindre Landbrugere, som skal nyde Gavn af det Laanetilbud, der her gives. I Betragtning af, at vi er saa langt henne paa Aaret, og det er en Forsøgslovgivning, vil vi fra vor Side anbefale, at man stemmer for Lovforslaget, som det foreligger. Jeg skal ikke i nogen særlig Grad komme ind paa det Stridsspørgsmaal, der har været rejst, det store Principspørgsmaal, om Staten skulde have første Panteret for disse Laan, eller om de skal gaa bagefter Prioriteterne i Ejendommene, som det er forudsat i Lovforslaget. Det er der muligvis delte Meninger om mellem Partierne eller indenfor de enkelte Partier; det er ikke i den Forstand et Partispørgsmaal. Jeg kan f. Eks. nævne, at det ærede 4de Medlem for 6te Kreds (Hauch) og jeg for ikke saa længe siden har været med til at anbefale et Lovforslag i samme Retning, som gik ud paa, at Staten skulde have første Panteret i Ejendommene. Men som det ligger nu, forstaaar man jo, at den højtærede Landbrugsminister har overvundet det ærede Medlem i dette Spørgsmaal, og for saa vidt vil man maaske sige, at han ogsaa har overvundet mig, da jeg ogsaa i Statens Grundforbedringsudvalg har været med til at udarbejde det Lovforslag, der her foreligger. Men naar man faar dikteret Betingelserne, og man er i Mindretal i Rigsdagen, maa man bøje sig for de Kendsgerninger, der foreligger.

Jeg vil gerne benytte Lejligheden til at rette et Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister i Anledning af de Udtalelser, han fremkom med om de 3 Mill. Kr., der paa Finansloven er blevet stillet til Raadighed til Udlaan til Grundforbedringsarbejder. Jeg vil spørge, hvorfor man ikke har foreslaaet de 3 Millioner paa et særligt Lovforslag i Stedet for at faa dem bevilget gennem Finansudvalgene. Det forekommer mig, at det altid er bedre at faa Midler til den Slags Formaal vedtaget ved særlige Love. Jeg tror, at der er adskillige, der ikke har været opmærksomme paa, at de Midler er stillede til Raadighed til de Formaal. Jeg er heller ikke i Stand til — og derfor vil jeg gerne spørge den højtærede Landbrugsminister — at se, efter hvilke Regler man har uddelt dette Beløb. Det vil jeg gerne have klaret, fordi